

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zmaga — naša.

Nekako proroškega duha navzet pel je naš neumrljivi Preširen, da „vremena Kranjcem bodo se zjasnila“ in vplel mej te krasne svoje stihe nekoliko otožne resignacije, da mu ne bode dano doživeti te vesele dobe. In veliko ognjevitih domoljubov in naših prvoborcev šlo je za njim, črna gruda pokriva nekdanj hrepeneča srca, katera so koprneča želela le eno to, da bi bila deležna boljših časov našega naroda, da bi jim jeden sam dan dal zadostitev za toliko grenkih in bridkih let.

Tak dan nastopil je nam srečnejšim potomcem danes, kajti danes priborili smo večino v mestnem zboru ljubljanskem, katera mora odslej na veke biti naša.

Huda bila je borba, kajti cilj bil je vlevažen in napenjale so se vse sile in vsa sredstva, a naposled zmagali smo mi, ne sicer v polnej meri, vendar pa tako sijajno, da sme vsako narodno srce biti zadovoljno in ponosno.

Izmej izstopivših 10 mestnih odbornikov je naših voljenih osem, le dva sta nasprotna.

Pri današnji volitvi v prvem razredu, ki šteje 293 volilcev, oddanih je 243 glasov in voljena sta:

Dr. Alfonz Moše s 127 glasovi
Josip Kušar s 125 „

imamo tedaj vsega vkupe šestnajst narodnih zastopnikov v mestnem zboru.

Kdor mirno preudari, koliko let smo se trudili zaman, da si osvojimo to od nasprotnikov z vsemi sredstvi utrjeno pozicijo, kolikokrat smo že podlegli v ljutem volilnem boji,

mora v še tako sangvinično-domoljubnem srci danes vendar čutiti hladilno tolažilo, da imamo, da smo si po silnem naporu priborili večino.

Da, večino! in padel je vrhu tega dr. pl. Schrey, akoravno je še na zadnjo uro namestil na magistratu svojega bratranca, akoravno je nosil po konci glavo in si domišljal, da je nenadomestljiv.

To je nekaka zadostitev za to, da naša izvrstna kandidata **dr. Fran Papež** in **Ivan Vilhar** za sedaj še nista prodrila, kar se bode pa pri prvi volitvi zgodilo prav gotovo. Da dr. Papež nij dobil potrebne večine, pisati se mora na račun njegove v resnici izredno požrtvovalne in genijalne agitacije. Prigovarjal je namreč volilcem, ki so se nagibali na obe strani, naj ne jemljejo ozira na njegovo osebo, ako dajo vsaj dvema narodnjakoma svoj glas. Le na ta način prodrila sta nam politično nasprotna gg. dr. Suppan (123 glasov) in Luckmann (122 glasov) ter naša kandidata ostala v manjini, g. Vilhar s 119 in dr. Papež s 116 glasovi.

Naša zmaga sicer nij tako popolna, kakor bi jo radi, a vendar nazdravili smo jo z viharimi živoklici in radostni kličemo našim neupogljivim volilcem, našej večini v mestnem zboru iz dna srca: Slava, trikrat Slava!

Končevaje list dodamo še to, da je na obeh straneh bila izredna disciplina, da so tri volilce v volilno dvorano prinesli ter da se je storilo vse, kar je bilo možno.

Obsirneje poročamo jutri, kajti na čitalnici vihra trobojnica in črno-žolta zastava, kateri nas vabita, da slovesno slavimo narodno zmago.

Iz državnega zbora.

Debata o volilni reformi.

Z Dunaja, meseca marca. [Izv. dop.]

(Konec.)

A, gospoda, ne gledé na različne razmere posameznih dežel oziramo se na to, kakov učinek da bi imeli predlogi manjšine na Nižje Avstrijsko in na interesne skupine te dežele. Zastopniki mest naj bi se pomnožili za osem poslancev, deželnim občinam pa naj bi se odvzela dva poslanca. Po teh predlogih bi torej bodoče zastopstvo dežele Nižje Avstrijske v državnem zboru sestavljeno bilo na sledeč zelo čuden način; ono imelo bi 8 poslancev od vlasteljstva, 8 poslancev od deželnih občin in 27 poslancev iz mest in od trgovinske zbornice. (Čujte! na desnici) Pregledajte sedaj zastopstva vseh družih dežel države v državnem zboru. Zaman iščete primere za ta vsakako originalen predlog. V vseh družih deželah izvzemši Dalmacijo, kjer so ravno izredne razmere, v ónih najmanjših deželah, ki so v državnem zboru zastopane samo po dveh ali štirih poslancih, nahajate provedeno načelo, ki je primerno zistemu zastopstva po interesih da v združenji dveh interesnih skupin določuje se v posameznih vprašanjih večina dežele. To v celem državnozbornem volilnem redu dosledno provedeno načelo naj bi se za Nižje Avstrijsko uničilo; tu naj bi odločevali samo zastopniki meščanskih interesov, interesi vlasteljstva in deželnih občin pa naj bi uže vnaprej morali odpovedati se vsacemu uvažanju, ker bi, če se tudi v najugodnejšem slučaju združijo, imeli le 16 glasov proti 27. In to se predlaga kot zastopstvo po interesih, to se zahteva v imenu pravice!

Grof Hohenwart dokaže potem, kako so predlogi manjšine nedosledni, da niso uteme-

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Malovrh.)

Druga knjiga.

VI.

(Dalje.)

Ko je bila gotova, rekel je Neždanov, da je bil zlagatelj pismo to pesen žalosten in sedit na ves svet; „jaz,“ dodal je Neždanov, „ne mogel bi takšne pesni zložiti, ker se mi nij bati . . . da bi kdo zame jokal!“

„Ako te preživim, bodo moje solze tvoj grob močile,“ rekla je Marijana počasi in ga od zdalej gori pogledala, a po kratkem molku je déla, kot da sama s seboj govori:

„Kako je neki mojo sliko naredil? Pa vendar ne, da jo je iz pameti risal?“

Neždanov obrnil se je hitro k njej in rekel: „Da, iz pameti jo je risal!“

Marijana bila je zelo začudena, da jej je odgovoril, zdelo se jej je, da si je to vprašanje le mislila.

„Čudno!“ . . . nadaljevala je isto tako po tihoma; „saj on nijma prav nobenega daru za risanje . . . . Kaj sem ti hotela reči,“ obrnila se je glasno k Neždanovu . . . „da, nekaj, kar se Dobro-ljubovih verzov tiče. — Verzi morajo takšni biti, kakor jih je pisal Puškin ali Dobroljubov; — prav za prav nij to nobena poezija — ali slabjšega gotovo nič!“

„A takšnih verzov, kakor jih jaz pišem,“ vprašal je Neždanov, „je bolje, da se sploh ne pišo?“

„Verzi, kakor so tvoji — dopadajo prijateljem, ne ker so morda dobri — nego ker si ti dober človek in ker so tebi podobni.“

Neždanov se je smijal.

„To jim je bila nagrobnica — da, in ob jednem meni!“

Marijana udarila ga je malo na prste in ga hudim človekom imenovala . . . . Kmalu na to je rekla, da je trudna in da gre spat.

„Veš kaj,“ je rekla in si s cer kratke ali goste lasé privejala, „hotela sem ti reči, kako sem bogata; jaz imam celih sto sedem in trideset rubijev . . . a ti?“

„Le osem in devetdeset.“

„O, potem takem sva bogata; to je za dva,

ki se bočeta pokmetiti, pravo premoženje. — No — do jutri!“

Šla je v svojo sobo; nekoliko hipov nato odprla je zopet malo vrata in déla vprašaje: „Lehko noč?“ — Potem pak tiho „Lehko noč!“ In vrata bila so zaklenena.

Neždanov sedel je na počivalnik in pokrtil oči z rokama . . . Najedenkrat je vstal in šel k vratom v njeno sobo vodečim . . . ter potrkal.

„Kaj hočeš?“ čulo se je iz one sobe.

„Ne do jutri Marijana . . . nego jutri!“

„Jutri,“ čul se je mehak glas od znotrej.

VII.

Rano v jutru drugoga dne potrkal je Neždanov zopet na Marijanina vrata.

„Jaz sem tu,“ odgovoril je na vprašanje: kdo je? — „Moreš li za nekoliko trenutkov ven priti?“

„Počakaj malo . . . koj!“

Vstopivši v njegovo sobo — vzkliknila je „ah!“, tako je bila začudena. V prvem hipu nij Neždanova spoznala v tej žalostnej podobi, v katerej je pred njo stal. Oblečen je bil v rumenkast nanking-kaftan, ki jo bil uže ves oguljen, ter njemu čez pas preozek. Lase razčesane je imel po ruskem običaji, namreč v sredi glave, a okolo vratu imel je zave-

jeni na nobenem načelu, da so samo svojevolja ter da bi se volilni red z njimi ne poboljšal, temveč pogoršil. (Dobro! na desnici.)

Isto dokaže govornik o najboljšem predlogu manjšine, naj se v deželnih občinah cenzus zniša za dva forinta. „Mi zastopali smo vedno načelo, da davčni forint kmetški ima ravno isto veljavo, kot davčni forint meščana; mi smo pa tudi toli pravični bili, da tudi davčni forint meščana naj ne ima manj veljave, kot oni prebivalstva na deželi. Različne naprave o meščanskih in deželnih občinah imajo se ve da lahko raznoterost volilne pravice. Ako se pa ustanovlja volilna meja po določenem cenzusu, mora potem isti biti za vse jednak in sicer prosto iz tega uzroka, ker bi vsaka razlika v njem bila čisto samovoljna ter bi se za dolgo časa obdržati ne mogla. Ako torej predloge manjšine še enkrat premotrim, vsiljuje se skoro tudi meni nazor, da se je njej res privoščilo premalo časa. (Veselost na desnici.) A, gospoda, mi moremo se o tem tolažiti, kajti, če bi se jej res bil privoščil še jeden teden, njeno delo ne imelo bi drugega rezultata, ker je ravno pot, po kateri hodi spoštovana opozicija, kriva in ker je ne more nikdar privedi do cilja. (Prav dobro! na desnici.)

Menim torej, da pri teh razmerah ne moremo baš ničesa drugega učiniti, nego skleniti to, kar nam je sedaj skleniti mogoče, razširiti krog volilne pravice, s tem ustreči željam prebivalstva, zadovoljiti uže dolgo gojenej želji ljudstva, njega hvale smemo biti gotovi. Vse daljše zмене volilnega reda, gospoda, pustimo pa za oni trenutek, v katerem bode spoštovana opozicija neploden svoj novemberski program spremenila v program delavnosti. (Dobro! na desnici.) Priporočam vam, gospoda, predloge večine. (Živahno, dolgotrajajoče odobravanje in plosk na desnici. Govorniku čestita se od mnogih strani.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. aprila.

Znano je, da je baron **Walterskirchen** odložil kot državni poslanec svoj mandat, ker se nij hotel podvreči sklepu svojih pristašev levičarjev, da bi glasoval za predlog manjšine pri debati o volilni pravici. In takrat uže je obljubil baron, da bode svojim volilcem poročal, kaj ga je privedo do tega koraka; in v sredo izpolnil je to svojo obljubo. Baron Walterskirchen stopil je pred svoje štajerske volilce in jim dajal račun o svojem delovanju in povedal tudi uzroke, kateri so ga doveli do tega, da je odložil mandat. Med drugimi dejal je tudi baron Walterskirchen: „Vojak mora imeti zaupanje v vodstvo, mora zaupati onim, s katerimi ramo ob ramo se vkupaj bojuje; potem še le se more nadejati, da zmaga pomeni tudi uspeh.“ S tem je pač ta gospod baron jasno povedal, da nijma nobenega zapužanja do levičarjev, da od njih nij pričakovati svobodnega in gospodarstvenega razvoja Avstrije. Kar je neposredni uzrok, ki ga je dovel do tega,

da je odložil mandat, je bilo glasovanje o volilni reformi in ta baron je dejal, da je imel le dve poti: Ne glasovati za zakon, ali iz kluba izstopiti. Prvega nij hotel storiti, ker dobro v tem zakonu prevladuje slabo, drugega nij mogel, ker nij vedel za mnenje svojih volilcev — torej je odložil mandat. Znamenit pa je izrek barona Walterskirchna pred svojimi štajerskimi volilci o nenaravnej razmeri mej narodnostmi v jezikovno mešanih deželah, ta baron je dejal: „Razmere v mešanih deželah so prouzročile razjarjenost, ki kali čuvstvo za pravico in resnico.“ Če bi bil gospod baron izrekel jedino le te besede, obsojena bi bila popolnem levica, obsojena po nje lastnem pristaši; Walterskirchen odkril je s temi besedami vso politično krivico levice, pokazal, da ona le ščuje, tepta z nogami čuvstvo za pravico in resnico. Tako je govoril mož iz srede levice, sam je doživel, kar je govoril, sam videl s svojimi očmi

„**Fakejzozna opozicija**“ je obsojena popolnem. Ne le, da je mej avstrijskimi prebivalci izgubila vso veljavo, tudi onkraj meje, v nemškem cesarstvu, kamor se udje te opozicije tako radi v škodo razvoju Avstrije ozirajo, zaigrala je vso veljavo. „Augs. Allg. Ztg.“ prinesla je te dni dolg članek o nemštvu v Avstriji, in v članku tem drži našim levičarjem zrcalo pred oči, našteva jim vse grehe, katere so zakrivali s svoje politiko in na posled jim neovrgljivo dokaže, da so vsa njihova zdihovanja in ječanja, da je nemštvo v Avstriji v nevarnosti, gola izmišljotina, laž, iznajdena v namen, da bi narodnosti ščuvali mej seboj in tako v kalnej vodi lovili zlate ribice.

„Narodni list“ od 12. t. m. poroča z **Juga**: V Krivošijah so navzlic večkratnim pobitjem tu in tam še vstaške čete, ki nadlegujejo naše vojake skoro vsak dan. Dva vojaka polka Aleman, katera sta šla po vodo, so vstaši ustrelili. Mali nemiri bodo pač le tedaj stoprvi nehali, ko bodo trdjavne izgotovljene. V Mostaru zaprlo se je zopet več sumljivih oseb.

Vnanje države.

Listi pečajo se še vedno s spremembo v **ruskem** vnanjem uradu. Sodba vseh listov pa je jedna, da ta sprememba pomeni mir. Umeje se, da dunajski listi še vedno na vso moč skušajo Rusiji podlagati vse mogoče namere in kneza Gorčakova in generala Ignatijeva sumničijo. To je pač le izrodek židovske fantazije, kajti vse drugače sodijo listi iz nemškega cesarstva.

Mnogo se v slednjem času poroča o preganjanju in zatiranju židov v Rusiji, skoro vsak list prinaša drugačna poročila, pobarvana s svojo strankarsko barvo. Osobito pa se trudijo židovski listi prepričati svoje verne, „kako hudo se godi židom v Rusiji“. Denes vedo pripovedovati o ekscesih v Moskvi, jutri zopet v Odesi. Na vseh teh poročilih pa je silno malo resnice.

Iz **Italije** dohajajo zopet vesti o nemirih, ki so nastali v Livorno: Kupec Kocina povožen je bil s tramwayem do smrti. Ljudstvo napalo je dva voza, namazalo ja s petrolejem in ja hotelo zažgati. Policija in vojaštvo sta morala razgnati razjarjene trume. Več oseb je bilo ranjenih, mnogo zaprtih.

Nekateri listi donajajo vest, da hoče **Nemčija** skleniti s **Švedsko** zvezo proti Rusiji. Ta vest nijma dosti verjetnosti, a mogoča je vender. Kajti knezu Bismarku se morda zdi primerno Rusijo opomniti, kje se tudi lahko pride jej do živega.

Kralj Karol **Württembergski** je pristopil h katoliškej veri. Baje, da ga je do tega pripravila kraljica Olga.

V **Irskej** postajejo razmere vedno slabejše. Dan za dnem muože se umori. Povsod se govori, da je vlada Gladstonova napravila na „Zelenem otoku“ s svojo politiko fujasko, kajti za Beaconsfieldove vlade nij bilo toliko umorov.

Zaprta častniki v **Kajiri** imeli so zborovanje, da sestavijo prošnjo, v kateri bi se prosilo, naj se prekliče ukaz, vsled katerega bi morali biti poslani v Sudan. Jeden častnik imel je revolver v roki in pretil je Arabi-paši. — Poročila iz Kajire slikajo položaj v Egiptu kot zelo slab. Mej vlado je velik razpor in nje obstanek je uže podkopen.

Dopisi.

Iz Ptuja 12. aprila. [Izviren dopis.] Pred nekolikimi tedni je neki komi Eckl tukajšnjega advokata dr. Hansa Michelitscha kazenskej sodnji ovadil, da se je baje z osebami istega spola na po zakonu prepovedan način pečal — mit Hintansetzung des eigenen. . . .

Mi bi mirno čakali, da kazenska sodnja izvrši svojo nalogo in da pride resnica na dan.

Toda primorani smo, da govorimo uže sedaj o škandaloznej tej aferi.

Nekateri tukajšnjih filistov so namreč predrzni dovolj, da trdijo, da so komija Slovenci našantali, da je tekel Michelitscha ovadit.

To je, kratko rečeno, laž.

Izmej Slovencev nihče ne občuje s komijem E.; to je znano vsakemu, kdor tukaj biva.

E. tudi ni Slovenec, ampak hud Nemec, kakor njegov strijc trgovec E., kateri je ob jednom tudi mestnega župana namestnik.

Kdor vse to pomisli, vé, da bi bil ves trud zastoni, pregovoriti strastega Nemca, da bi ovadil strastnega nemčurja in zatiralca Slovencev kazenskej sodnji.

Kolikor smo mogli pozvediti, je šel komi E. iz lastne inicijative h kazenskej sodnji.

M. ga je baje pri nekej veselici, ker se nij spodobno obnašal, ali ker nij bil primerno oblečen, malo oštel. E. je to dr. M. tako hudo zameril, da je baje takoj drugi dan zarano tekel k dr. Strafelliju v pisarno, da bi mu ta naredil pismeno ovadbo proti dr. M. Dr. St. se vé, da nij odobral nakaue komija E.

Toda E. se nij dal motiti ter je šel naravnost k sodnji.

Slovenci so tedaj popolnem nedolžni, da je prišel veliki German Michelitsch s kazensko sodnijo v dotiko!

To spričevalo bodeta njemu in, ako bode treba, gotovo rada dala tudi komi Eckl in dr. Strafella, dve priči iz nam Slovincem nasprotnega tabora, tedaj brez dvojbe veljavni in zanesljivi.

Tedaj na svidenje! —

zan plav robec, v roki držal je kapo, a obut je bil v škornje iz volovske kože.

„Za Boga!“ vzkliknila je Marijana, „kako strašno si grdi!“ A koj nato skočila je k njemu, ga objela in — hitro poljubila. — „Ali zakaj si baš takšno odelo izbral? — V njem izgledaš kakor da si kakšen kramar iz mesta . . . ali bivši hlapec . . . Zakaj ta kaftan, zakaj nijsi vzel priprostega kmetškega arnjaka?“

„Jaz sem isto tako mislil,“ dejal je Neždanov, ki je v tem kostimu res izgledal kakor kak mesar in to tudi čutil ter se sramoval . . . „No Pavel me je zagotavljal, da bi me v kakšnej drugej obleki koj spoznali, a da mi ta kaftan tako dobro stoji, ko da v svojem življenju nijsem nikdar nobene druge obleke nosil! — To poslednje nij sicer mojemu samoljubju po volji . . .“

„Hočeš li kaj začeti?“ vprašala je Marijana. Poskusil bodem, akoprem . . .“

„Srečnež!“ vzkliknila je Marijana.

„Ta Pavel je čuden človek,“ nadaljeval je Neždanov. „On vé vse, ter čita ostrim svojim okom vsakemu iz srca, a dela se, ko da ne zna do pet šteti in da ga vse to nič ne briga. Pomaga pri vsem,

ali norca se tudi dela iz vsega. — Od Markelova mi je prinesel te knjige; tudi tega pozna, za Solomina bi pa svoje žitje dal.“

„Tatjana isto tako,“ dodala je Marijana. „Kako je neki tó, da so mu vsi ljudje tako naklonjeni?“ Neždanov nij rekel na to nič.

„Kakšne knjige ti je prinesel Pavel?“ vprašala je ona.

„Navadne knjige za ljudstvo. — „Pripovedka o štirih bratih“ . . . in drugih starih knjig . . . te so tudi nekoliko boljše.“

Marijana rekla je nezadovoljna:

„Kako to, da ne pride Tatjana? Obljubila je uže rano priti . . .“

„In je tudi uže tu!“ segla je Marijana vstopivša Tatjani v besedo.

„Še dosti zgodaj bodete gotovi . . . Glej, glej, kako se mudi!“

Marijana vprašala jo je hitro:

„Ste mi li prinesli?“

Tatjana udarila je na povezok, ki ga je v roki držala:

„Vse je tu . . . Samo poskusiti je treba, a potem vem, da se bode svet divil!“

„Ljuba, dobra Tatjana, pojdite, pojdite!“

Marijana peljala jo je v svojo sobo.

Mej tem šel je Neždanov nekatere kratki po svojej sobi gori in doli, ter skušal prav neokretno stopati; duhal je rokave in kapo in v stran plunil od gnjusa. Gledal se je v zrcalo na zidu viseče in nekatere kratki z glavo odkimal, tako silno žalostna je bila njegova podoba. — „Tem bolje!“ si je mislil, „vsaj me nihče spoznal ne bode.“ Vzel je nekoliko brošuric in jih v žep vtaknil ter se potem vadal tako govoriti, kakor govore oni navadni ljudje, katerih jednega on predstavlja, — „Mislim, da bode,“ rekel je sam sebi. — „Mislim, da bode,“ rekel je sam sebi. — „Čemu pa to komedijo delam; moj kostim zadostuje. — Pvi tej priliki spomnil se je Neždanov necega slabo ruski govorečega Nemca, ki je bil v Sibirijo prognan, a tam utekel in se svojo rusko kramarsko kapo prišel skozi celo Rusijo. Povsod so ga za trgovca smatrali.

V tem hipu vstopil je Solomin v sobo.

„Aha!“ je rekel, „uže ekvipirani!“ — Ne zameri mi brate, ali v tej obleki mi nij mogoče te vikati.“

„Prosim, ne delajte . . . ne delaj nobenih ko-

Z Dunaja 13. aprila. [Izv. dop.] (Odlikovanje ministra dr. Pražaka. Ministerska posvetovanja. Spremembe v generalatu.) Iz zelo zanesljivega vira se mi je povedalo, da bode minister dr. Pražak za svoje zasluge kot minister odlikovan z železno krono II. reda, s katero zvezano je baronstvo. Zaslužni ministri dobili so do zdaj navadno železno krono I. reda ter postali potem tajni kronini svetniki. Slednji imajo tudi za celo življenje pravico do naslova „ekscelencia“, kateri kot odstopivši ministri inake izgube. — Izredno odlikovanje ministra dr. Pražaka bode Herbštovce silno razburilo, kajti tega ministra hoteli so svojega časa na vsak način se znebiti. V spominu je še menda prav iz nesramnih napadov Herbštovcev na dr. Pražaka, od katerega zahtevali so zadostenje, ker jim je rekel, da ustavoverci sami prelomljajo zakone. Minister Pražak držal se je kot skala proti silnim napadom. Zdaj je cesar sam uvažil zasluge dr. Pražaka ter ga odlikoval. Prav iz srca čestitamo tudi mi Slovenci ministru dr. Pražaku na ovom odlikovanju, srčno želeč, da nam vsaj nekaj ravnopravnosti od svojega ministrovanja privoščijo — dejanstveno. Nadejamo se trdno, da bode svoje besede, ki jih je nedavno govoril na korist, zdaj čim brže izvršil, ker vidi, da je njegova pot za pravo pripoznana od — vladarja.

Magjarski ministri Tisza, Szpari in Orczi prišli so denes na Dunaj posvetovati se o razmerah na jugu. Postavila se bode svota, ki jo je bode potrebovalo za svoje operacije v Bosni in Hercegovini in ki se ima predložiti delegacijam. Sicer je vstaja skoro uže udušena, ali dela bo prestalo še mnogo, ker zdaj na spomlad ima se vojni zakon vpeljati tudi v Bosni in Hercegovini. Govori se tudi o tem, da bi se južni del Dalmacije odkršil ter združil z Bosno in Hercegovino v vlastito upravo. Mnogo resnice pa na slednji novici ne bo. V višjem generalatu izvršilo se je o Velikej noči mnogo prememb. Fzm. Filipovič, ki je iz Prage prišel kot deželni poveljnik Nižje Avstrijske na Dunaj, predstavljen je na svojo željo nazaj v Prago. Na Dunaji našel je mnogo odpora, zato si je želel proč odtod. Želja se mu je izpolnila. Na Dunaj ima priti fzm. Bauer, ki je baje jeden najduhovitejših mej avstrijskimi generali. Če je res, sme si Dunaj čestitati. —

Domače stvari.

— (Jour fixe) zabavnega in literarnega kluba je jutri, 15. t. m., pri Tavčarji.

— (Umr!) je v Hotederšici 12. t. m. po kratkej bolezni, namreč na kozah, katere tukaj hudo razsajajo, tukajšnji poštar Janez Valentin. Ranjki bil je prej več let tudi učitelj. Zadnje leto bilo je zanj posebno nesrečno, slednjič ga je rešila bela ljubica vseh nadlog in sitnostij. Bodi mu blag spomin!

medij . . . jaz sem te uže itak zató prositi hotel. — „Samo nekoliko prerano; ali se hočeš navaditi . . . v tém slučaju naj velja. Vsakako pa moraš še počakati, da se odpelje moj principal, ki zdaj še spi.“

„Kesneje pojdem,“ odgovoril je Neždanov, „da si okolico ogledam in se upoznam z ljudmi; kadar pride kakšen nov ukaz . . .“

„Dobro, samo še nekaj, brate Aleksej, je li da se tako imenuješ?“

„Aleksej, to je prav, ali bolje je, kakor pravi kmet „Liksej“, del je Neždanov.

„Ne, čemu pretiranje. Ali slušaj me: Pregovor pravi, da, kar se o svojem času dožene, prihrani človeku poznejši prepri. Vidim, da hočeš mej ljudi knjige deliti; daj jih, komur te je volja, le v mojej tvornici nobenemu, pod nobenimi pogoji.“

„Zakaj pa ne?“

„Ker bi to prvič tebi samemu škoditi moglo, drugič pa, ker sem jaz svojemu principalu obljubil, da tega tu ne bodem trpel; tvornica je njegova in jaz moram delati, kakor on veli; tretjič pa, ker smo uže sami začeli to ali ono za narod delati, ker smo ustanovili šolo, bolnico in še mnogokaj . . . ti bi

— (Slovansko pevsko društvo na Dunaji) priredi soboto 15. aprila zabavo v hotelu „zur Stadt Wien“ v Josipovem predmestju (Langeasse 15). Peli se bodo zopet zbori v raznih slovanskih jezicah. Začetek je ob 8. uri zvečer. Naj se slovanski pevci za gotovo udeležje v mnogobrojnem številu!

— (Od sv. Petra pod sv. gorami) se nam piše, da je tamošnja narodna občina sklenila uradovati slovanski, po dr. Vošnjaku predložiti državnemu zboru prošnjo za enakopravnost slovenščine v šolah in uradih pa za samo jedno slovensko nad sodnijo, namreč v Ljubljani. G. Michelitschev obrazec nemške prošnje se je vrgel v prostor, kamor človek vsak dan gre le, če je treba. Tako naj delajo Slovenci povsod in naj se ne dajo zapeljati po grdobnih odpadnikih.

— (Gornjegradska narodna čitalnica) napravi dne 30. aprila t. l. veselico s tombolo, katere čisti dohodek se bode za „Narodni dom“ obrnil. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Vstopnina za neude 50 kr. K obilnej udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici) bo slovesno obhajalo svoje otvorjenje dne 16. aprila, to je na Belo nedeljo. Spored. Predpoludne ob 9. uri zbera se p. n. društveniki v društvenih prostorih na Travniku, od koder se podajo na Kostanjevico. Tam bo ob 10. uri slovesna sv. maša. Popoludne točno ob 5. uri začne se veselica pri lepem vremenu na vrtu, pri slabem pa v dvorani restavrantu „ALL' EUROPA“ v Stabilejevi hiši na Travniku in se bo vršila po sledečem redu: 1. „Slovanski stopaj“, ugl. Čibulka. 2. Predsednikov pozdrav. 3. „Slavčev spev“, poje zbor. 4. „Postzug—Konzert“, polka ugl. Zimmermann. 5. „Domovina mili kraj“, poje zbor. 6. „Ev-viva Gorizia“, stopaj ugl. Nejedly. 7. „Što čutiš“, poje zbor. 8. „Am Nekarstrande“, polka mazurka ugl. Strauss. 9. „Pri zibelki“, poje zbor. 10. „Boc-caccio“, Polka francaise ugl. Suppe. 11. „Jadransko morje“, poje zbor. 12. „Banovci“, stopaj ugl. Zajec. — Petja se bodo udeležili domači pevci in iz okolice. — Godba bode veteranska iz Prvačine. — Vstop je dovoljen samo društvenikom in povablencem in njihovim rodbinam. — Pri vходу se bodo pobirali prostovoljni doneski: čisti dohodek je odmenjen za društveno zastavo. — K obilnej udeležbi vabi uljudno. odbor.

— (Birma.) Birma bode letos: dne 23. aprila v Št. Vidu nad Vipavo; dne 24. aprila v Vipavskem trgu. V ta dva kraja pridejo tudi birmanci iz drugih kuracij vipavske dekanije.

— (Duhovenske spremembe v ljubljanskej škofiji.) G. Jan Oblak, do zdaj župnik pri sv. Heleni, pride za župnika v Borovnico. G. Fran Jarec, duhovni pomočnik v Leskovci, pride za župnika v Mirno. — Dekanijska župnija Cirkniška je dne 24. marca razpisana in dne 6. aprila je razpisana župnija pri sv. Heleni.

nam samo škodil! Delaj po svojej volji in na lastno odgovarjanje, jaz te ne bodem zaviral, — samo tvorniške delavce mi pusti v miru.“

„Pazljivost nikdar ne škodi, je li?“ dejal je Neždanov smeje se zaničljivo.

Solomin odgovoril je običnim dobrohotnim svojim smehom.

„Prav si rekel, brate Aleksej; pazljivost nikdar ne škodi . . . A kdo pa je to?“

Slednje besede tikale so se Marijane, ki je v čisto opranej, mnogobojnej obleki iz katuna narejene stopila iz sobe. Čez rame imela je rumen robec, a na glavi bil je rudeč, za njo stala je Tatjana in jo dopadljivo gledala. Marijana izgledala je v tej priprostej obleki mnogo mlajša; mnogo bolje nego Neždanovu dolgi kaftan, stala je njej ta obleka.

„Vazilij Fedotič, nikari se ne smejajte,“ rekla je Marijana in vsa zarudela.

„Glej mi ta dva,“ oglasila se je zdaj Tatjana ter ploskala z rokama. „Le ti moj dragi, ne zameri mi tega, a ti ne bodeš proti mojej golobici v tej obleki nič opravil.“

(Dalje prih.)

— („Slovenska čebela.“) Tega lista letošnja prva številka izšla je ravnokar v povečanej obliki. Kakor je čitati v tem listu, zboljšalo se je gmotno stanje čebelarkega društva, ker je dobilo znatno podporo od vlade, tako da so se za leto preteklo lahko pokrili stroški in da se je vrhu tega pokrilo še 255 gld. starega dolga. Urednik lista je g. Jerič v Ljubljani. List velja za vse leto 2.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Iz Zagreba. — Gospodom izvoljenim čestitam v imenu družbe zagrebških Slovencev. Navdušenost mej Hrvati je velika.

Vekoslav Golob, Janez Kregar.

Iz Prage. — Narodnim volilcem živeli!

Turnovský,
redaktor „Pokroku“.

Iz Zagreba. — Srčno čestitam denašnjeji zmagi pravice!

Dr. Celestin.

Iz Gorice. — Hvala za jako veselo poročilo. Moje najiskrenejše čestitanje. Kar vsa dežela čuti, naj tudi njeno srce kaže. Slava Ljubljani!

Schneid.

Iz Zagreba. — Iz srca doni slava denašnjim volilcem za sijajno zmago. Slava vam, bori-teljem za sveto narodno stvar!

Dolenec

iz Beča.

Iz Zagreba. — Polnih 13 let smo čamili pod nemškutarskim ledom, danas ste prebili debel led, prišli smo Slovenci zopet na zrak. Bog daj srečo jutri. Živeli naši volilci in ljubljanski novi župan! Aleluja!

Zagrebački Slovenci.

Spectabilis.

Iz Zagreba. — Zbrani Slovenci pri „Kroni“ navdušeni čestitam slavnjej denašnjeji zmagi pravice. Živeli ljubljanski volilci!

Dr. Celestin, Kos, Dolenec,
Benigar, Gnezda, Golob,
Breberin, Nauselo, Kregar,
Sorko, Kaiser, župnik
Peterca.

Iz Zagreba. — Zmaga je Vaša. Živeli! Još Ljubljana nij propala, dokler Vi živite!

Tone Gnezda.

Iz Rakeka. — Zopet boš bela! Mnogo časa si na svojih prsih dojila gada tujstva. Kakor cerkev tudi ti obhajaš praznik vstajenja! Pozdrav vam, narodni volilci!

Rodoljubi, zbrani na Rakeku.

Iz Postojine. — Živela bela Ljubljana, ki si jarem nemčurstva otresla, nemčurstvu smrtni udarec prizadejala. Živela narodna disciplina!

Več narodnjakov.

Iz Metlike. — Živeli in tudi denes srečni bili!

Navratil.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
11. aprila	Ob 7. uri zjutraj	729.27 mm.	+ 2.0°C	slaboten vzhod	oblačno	0.00 mm.
	Ob 2. uri popoldne	729.22 mm.	+ 4.6°C	slaboten vzhod	oblačno	
	Ob 9. uri zvečer	730.00 mm.	+ 0.6°C	slaboten vzhod	jasno	
12. aprila	Ob 7. uri zjutraj	731.05 mm.	— 1.4°C	brezvetrij	deloma jasno	0.00 mm.
	Ob 2. uri popoldne	731.65 mm.	+ 9.1°C	slaboten jugozahod	deloma jasno	
	Ob 9. uri zvečer	734.12 mm.	+ 3.6°C	slaboten gorenjec	jasno	
13. aprila	Ob 7. uri zjutraj	736.80 mm.	— 1.0°C	slabotna burja	jasno	0.00 mm.
	Ob 2. uri popoldne	733.77 mm.	+ 13.2°C	zmeren jugozahod	jasno	
	Ob 9. uri zvečer	732.93 mm.	+ 6.2°C	slaboten gorenjec	jasno	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je zadnje dni skoro povsod neznatno pal, nekoliko močnejše pa v jugovzhodu; razloček mej maksimumom in minimumom vsled tega vender nij bil posebno velik. Vetrovi so bili pretečene dni še močnejši kot prej in so se zasukali proti severu in zahodu. Temperatura je povsod močno pala in bila zelo podnormalna, čeravno ne posebno ekstremna; razloček mej maksimumom in minimumom še manjši kot v prejšnjih dneh. Nebo je bilo skoro povsod ali popolnem ali pa saj deloma oblačno, večkrat tudi deževno; po več krajih je palo dosti snega. Morje je bilo vsled severnih vetrov precej nemirno.

Grand Theatre mecanique.

Arena na Frana Josipa trgu.

V soboto dne 15., v nedeljo dne 16. in v ponedeljek dne 17. aprila vsak dan

briljantna predstava.

Nov program: I. del: Napuljski zaliv. II. del: Veliki požar v Moskvi leta 1812, in vhod francoske armade v mesto. III. del: Mnogo šal avtomatičnih umetnikov, balet in metamorfoze, kakor tudi priljubljene premikajoče se diorame.

V nedeljo dne 16. t. m.

dve predstavi.

Začetek prve ob 4 1/2. uri popoldne, druge ob 7 1/2. uri zvečer.

Spoštovanjem

Fr. Gierke.

(237—1)

Pogrebna ustanov

Frana Doberleta v Ljubljani

priporoča svoje takozvane

imitirane rakve od kovin.

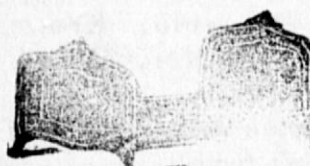
Izdelane so iz lesa v jako lepe obliki in solidno, **slilne** so po metalni barvi z bogatim vkusnim lišpom od bron **pravih rakvam od kovin popolnem** in so **ravno tako cene, kakor do zdaj navadne lesene rakve.**

Na telegrafično naročilo z naznanjeno dolgotrajno mero pošiljajo se takoj na vse železniške postaje.

Ustanov deva **na prost oder in pokopava**, ono tudi oskrbi **sijajno dekoriranje in pogrebe** v in zunaj Ljubljane, kakor tudi oskrbuje **vence in trakove z napisi**, naposled tudi **transport mrličev** na vse kraje to in inozemstva in se priporoča v ceno oskrbovanje. (701—19)

Velike izgube,

katere je velika londonska tovarna za železno hišno opravo **Codderidge Brothers and Comp.**

(Postelje so blizu take, kakor ta podoba.)

1750 finih železnih, zelo lepih, lakiranih umivalnih miz velike trpežnosti, jedna po gld. 6.— (prej gld. 24.—).

14-9 zelo masivnih, lepo broniranih, s 6 držaji, obešalnikov za obleko, a gld. 8.— (prej gld. 32.—).

1850 zelo lepo dvobarveno kostanjasto lakiranih, 130 cm. dolgih in 60 cm. širokih pol kositrenih postelj za otroke z zelo finimi zelenimi svilenimi mrežami, jedna po gld. 13.— (prej gld. 40.—).

Pismena naročila izvršujem tudi po jedino v izvrstnih eksemplarjih proti poštni nakaznici. (190—3)

F. BUGANYI,

ekspozitna hiša, Landstrasse, Löwengasse, Wien.

Vinotoč

(222—2)

na Starem trgu št. 34.

Liter po 24, 32 in 36 kr. — Liter črnega vina po 40 kr. — Prav dober vinski jesih po 20 kr.

NAJBOLJŠI

PAPIR ZA CIGARETE

JE

LE HOUBLON

Francoesk fabrikat.

PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

(Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko LE HOUBLON in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo.)

Cawley & Henry
Prop^{re} du Brevet

Cawley & Henry, al einige Fabrikanten, PARIS

Seuls Fabricants brevetés des Marques :

PAPIER ANANAS **LE DRAPEAU NATIONAL**

Couleur Mals

Qualité supérieure

Blanc ou Mals

Aux Armes de chaque Pays

(159—3)

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, vpliva zelo oživljajoče in napravi zobe blesteče bele, a 30 kr.

! Najnovejšo spričalo. !

Vaše blagorodje! Mnogo let vporabljam Vašo salicilno ustno vodo in salicilni zobni prašek z izvrstnim uspehom in priporočati ja morem vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem (162—9) Anton Slama, župnik.

Vsa navedena sredstva ima vedno frišna v zalogi in jih razpošilja proti poštnemu povzetju

lekarna „pri samorogu“,
v Ljubljani, Mestni trg št. 4.

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanju

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kdaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu pri Dunaji, vila Kothe.

(144—7) V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji **Jul. pl. Trnkoczyji** in v vseh lekarnah, droguerijah, parfemerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

L. EHRWERTH,

zobni zdravnik, v Gosposkih ulicah št. 1,

ordinira v vseh

zobnih boleznih

in postavlja zdaj

umetalne zobe in zobovje

dobro in brez bolečin.

(77—19)

Zoper jetiko!

Radgostski

universalni čaj

in

rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje.

Gospod lekar **J. Seichert** v Rožnau.

Prosim, pošljite mi še jedenkrat 2 zavitka radgostskega čaja in 4 škatlice rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov. Princ Danilu so celtilčki dobro deli in snedel jih je celi 2 škatlici. Baš tako izvrstno se je pokazal vaš čaj. Priloženo je 4 gld. 10 n. av. v. Z visokim spoštovanjem

dr. pl. Radić,

kn. črnogorski dvorni zdravnik.

V Cetinji (Črna gora), 24. maja 1877.

Vaše blagorodje!

Dolžnost mi je naznaniti vam, da so iz vaše lekarnar naročeni rožnovski maho-rastlinski celtilčki in radgostski čaj mojej bolnej soprogi postali prava dobrota. Zato moram vam, čestiti gospod, izreči svojo najiskrenejšo zahvalo za čudotvorno ozdravljenje, katero se imam zahvaliti vašemu zgravi. Vaše blagorodje prosim z nova, da mi svojega izvrstnega radgostskega universalnega čaja pošljete še dva zavitka proti povzetju.

Vašemu blagorodju popolnem udani

(136—1) **Viktor Szymanski,**

graščinski in gozdni oskrbnik.

Bronica, 5. oktobra 1876.

P. S. Ne bodem opustil razglasiti slave vaših izvrstnih zdravil tudi po poljskih časopisih.

Čestiti gospod!

Zoper hudo prehlajenje v vratu, katero imam uže dolgo, se mi je od več strani priporočalo vašo izvrstna zdravila. Prosim vas tedaj, pošljite mi s poštnim povzetjem čaja 2 zavitka in rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 4 izvrstne škatlice. Spoštovano

A. Bratke,

župnik v Vöslavu, Dolenje Avstrijsko.

Vöslav, 6. novembra 1879.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posébe.

Radgostski universalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se jedino le v lekarni **J. Seichert** v Rožnovi na Moravskem, in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarni: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Cejbe v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradci, A. Marek in J. Kupferschmid v Celji, O. Russheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rottemanu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, prirejena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepitje in vzdržanje vida v vsake starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarn v kopenski Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno ozdravlja paniko, urganje po uduh in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarn v Rožnavi (Moravska).